

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr. a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schuler în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Biserica gr.-or.

și

legile bisericești.

Consistorul metropolitan al bisericii greco-orientale din Ardeal și Ungaria este întrunit de câteva zile în Sibiu.

El discută chestii de importanță și, spre părerea noastră de rău, discută cu atâtă vehemență, încât ehoul s'a auzit până și în răcoroasa grădină metropolitană, la... ciraci.

Consistorul metropolitan se ocupă, ca o chestie principală, cu introducerea legilor bisericești și cu măsurile, pe care biserica noastră greco-orientală are să le ia în fața introducerii lor.

Știm că deja congresul național-bisericesc s'a ocupat cu această chestiune votând o serie de propuneri, pe care le-a predat consistorului metropolitan să le execute, să le intruzeze.

La această lucrare se adă întru consistorul metropolitan, a cărui misiune de suprem for bisericesc are să ni-se reveleze în acte importante.

Aceste acte vor fi o *pastorală comună* a erarhilor și o *instrucțiune* a consistorului metropolitan.

Le așteptăm cu mult interes și dorim ca ele să fie astfel alcătuite, încât toți să le putem lauda în glas mare și turma folos să aibă, caldă și rămână față de maica biserica, răsbobnică să devie într-o apărare temeliilor ei atacate; nu va fi om să nu propage cuprinsul lor, nu suflet să nu lupte pentru realizarea svaturilor bune ce le vor cuprinde; ele pot fi pline de demnitate, pentru-că ele pot conta pe toată bunăvoința credincioșilor.

Un singur lucru ne doare: că nu ni-a fost dat a vedea în acest caz o acțiune și mai imposantă, o lucrare în dimensiuni mai mari.

Ne doare, că acei bărbați, care pretindeau a fi „providențiali“, care sunt ca V. Babeș etc. etc. etc., până astăzi înrolați în garda I. P. S-tului metropolitan și care mai cred despre sine, că ar fi de stoinici a conduce toate treburile, nu au avut nici idea de a face o astfel de acțiune, ori, de vor fi avut-o, nu au avut inima de a o realiza.

Statutul organic, pe care ei se laudă că l-au „făcut“ (?) — cunoscu-l ei?

De-l cunosc, de ce nu și-au adus aminte de punctul IX. din dispozițiunile generale, care sună:

„Spre susținerea unității dogmatice și canonice între cele două metropolii, română și sârbă, precum și spre apărarea intereselor comune ale religiei ortodoxe răsăritene, se constată necesitatea unui sinod comun constă-tător din ambii metropolii și din episcopii sufragani ai ambelor metropolii“.

Ar fi fost de sigur o faptă mare, să se fi făcut pasuri în sensul acestui punct din statutul organic și să se fi unit tot episcopatul greco-oriental, Român și Sârb, la o acțiune prea vrednică.

In magnis et voluisse sat — am răspunde acelor sceptici, ce-și dau, de altfel zadarnica silință, să facă lumea se crează, că în aceste vremuri puține ar mai fi posibile.

Dar' nici n'au încercat, nici n'au voit, nici vor fi gândit.

Doruri neimplinite rămân să le implinească oameni mai buni în vremuri mai bune ori mai rele, precum vor veni.

De astă-dată vom primi o *pastorală* și o *instrucțiune*, pe care le așteptăm cu interes și pe care le vom aprecia cu obiectivitate, dorind să contribuim la adăncirea poveștelor bune, pe care sperăm, că le vor cuprinde — *tocmai* pentru-că diece-sele, nu centrul, au partea leului la crearea lor.

Nerăbdarea turmei greco-orientale va fi dar' în curând satisfăcută prin publicarea cât mai grabnică a *pastoralei* și *instrucțiunii*.

D-zeu să ajute!

Dr. Vasile Lucaciu. Aflăm că apelația în contra celei mai noue osândă a lui Dr. V. Lucaciu, a fost deja înaintată la Curie de către apărătorul său, dl Coriolan Brediceanu, avocat în Lugoj.

Despre starea însăși a părintelui Lucaciu se vestește, că d-sa este ținut singur într'un despărțământ, ceea-ce este contra prescrierilor regulamentelor de închisoare, deoarece această măsură e a se aplica și ea ca o pedeapsă pentru internații ce ar fi făcut oare-cari transgresiuni în închisoare. Dl Dr. Lucaciu nedând motiv pentru o astfel de măsură deosebită, evident, este în chip ilegal și canonic, ca și ceilalți domni, Dr. I. Rațiu și

I. Coroianu Părintele Lucaciu a înaintat încă de mult la locurile competente rugare de a fi scos de sub această măsură excepțională aplicată pe nedrept față de d-sa, și pus la un loc cu ceilalți întemnițați; până acum fusese nu l-s'a dat nici un răspuns rugării. În apelația la Curie, dl Brediceanu a protestat cu o cale și contra acestei volnicii aplicate față de clientul său.

I. P. S. Sa metropolitul Mihali a fost ales în comisia de redactare a celor două circulare, pe care episcopii catolici au hotărât să le publice pentru informarea clerului și a credincioșilor, referitor la ținuta lor în fața noilor legi bisericești! Această comisiune s'a compus din: primatul Vaszary, cardinalul Schlauch, metropolitul Mihali, și episcopii Hornig și Steiner.

Pax?

(D—s). Conferența episcopilor catolici și-a terminat lucrarea, elaborând două circulare, menite pentru clerul și credincioșii bisericii catolice.

Textul autentic al acestor circulare nu este cunoscut încă; cu toate acestea, foile jidano-maghiare, plătite de guvernul „liberal“, saltă de bucurie și publică la loc de frunte înmuri de veselie, spunând, că prelații bisericii catolice au dat losinca de pace, supunându-se legilor bisericești. Pax, este cuvântul, pe care foile guvernamentale îl iau pe buzele lor cu bucurie, și diti-rambe cântă sub acest titlu la adresa guvernului, cu „epocalele“ (!) lui reforme.

Bucuria lor le este cel puțin prea matură; pentru-că, se vedem în ce spirit a decurs conferența episcopilor, și în ce spirit sunt redactate circularele episcopilor?

După-cum cetim chiar și în foile guvernamentale și după cât a transpirat în public, conferența a declarat, că numai sub presiunea exerciată de forța majoră tolerează legile bisericești, dar' împăcătă cu ele nu este. Înseamnă aceasta — pax?

Tot din foile guvernamentale cetim, că enciclica episcopilor către credincioși se începe cu cuvintele: „legile nefrancate“ etc., ear' cea adresată clerului dă ordin, ca preoții să conducă și mai departe după usul de mai înainte matriculele eclesiastice și să se folosească de aceste matricule! Înseamnă aceasta o

impăcare cu dispozițiile legilor guvernului?...

Cu atât mai puțin pot să însemneze pace următoarele puncte din enciclica comună a episcopilor:

1. Consistoarele cari judecă în cauze matrimoniale, la nici un cas nu vor transpune actele proceselor matrimoniale oficiilor civile; ci din contră, vor judeca și mai departe în procese matrimoniale, pe care credincioșii pentru liniștea lor sufletească le vor aduce înaintea forurilor eclesiastice, și, relativ la căsătoriile binecuvântate și de biserica, numai acele căsătorii vor fi considerate de desfăcute, asupra cărora s'a pronunțat vre-un for eclesiastic, care în vederea pedecilor considerate de dreptul canonic a declarat căsătoria de desfăcută.

2. Căsătoriile încheiate între un creștin și un necreștin nu vor fi binecuvântate de biserica, deci nici nu vor fi recunoscute de ea.

Înseamnă acestea împăcare cu dispozițiunile legii?

Și apoi dacă mai considerăm, că, — după raportul foii catolice, „Magyar Allam“ — vorbirile din conferență au accentuat toate: că episcopii și clerul nu se vor împăca nici-odată cu legile bisericești și că se vor nisul și lucra dinadins la revocarea lor, avem motive să credem, că bucuria foilor lui Bánffy este prea matură.

În credința aceasta ne întărește și un comunicat al lui „Magyar Allam“ și un prim-articol al organului partidului popular, „Fejérmegyei Napló“.

„Magyar Allam“ spune în comunicatul pomenit, că enciclica episcopilor adresată preoțiilor „marchează calea pe care trebuie să procedă contra legilor bisericești și să îndrumări detaliate cu privire la luptă în viitor“. În același timp „Fejérmegyei Napló“, în prim-articolul său dela 2 Septembrie protestează în contra afirmării foilor guvernamentale, că corul episcopilor ar desaproba lupta, pe care partidul catolic e decis să o susțină contra legilor bisericești. Din contră afirmă, că „în fruntea partidului catolic stau episcopii“. Despre conferența episcopilor și despre rezultatul ei spune, că cuvântul pax, devisa primatului Vaszary nu înseamnă altceva decât „non est pax impis“; ear' despre bucuria în Israil spune, că „conflictul între biserica și stat nu este aplănat, ci mai virtos din ce în ce mai acut se face. A prim

liniștit și împăcat într-o vreme în vigoare a legilor bisericești nu este iertat; aceasta ar însemna încurajarea guvernului la continuarea intențiilor lui de a jefui biserica“.

Aceste cuvinte nici decum nu sunt motive, pentru-că guvernul liberal se jubilează și se vestească pacea și liniștea în fața reformelor sale păcătoase; din contră, losinca „pax“ a bisericii blânde s'a schimbat în alarmă de răboiu, de luptă pentru apărarea de sine.

Și lupta nu e pornită numai de-o parte. În fața legilor bisericești nu numai biserica catolică se ridică, ci în contra lor trebuie să ne postăm toate naționalitățile nemaghiare din țeară, la a căror desnaționalizare — în primul rând — tind reformele bisericești; și trebuie să ne postăm mai virtos noi, Românii, cari am căutat totdeauna să respingem atentatele la viața noastră națională.

De „pax“ deci, vorbă nu poate fi; non est pax impis!

Cronica politică.

(Chestia armeană). O depeșă din 2 Sept. anunță următoarele: De vre-o două zile a sosit aici raportul lui Rustem-pașa, ministrul plenipotențiar turcesc la curtea din Londra, despre convorbirea acestuia cu prim-ministrul Englierei. După-cum apare din acest raport, Salisbury a declarat, că ținuta rezervată a Turciei față cu proiectul de reforme referitor la chestia armeană, propus de puterile mari, învoalvă neapărat exmiterea unei comisiuni de controlă. În nex cu aceasta se svonește, că ministrul de externe turcesc Turkem-pașa, va repăși în curând, și locul lui îl va ocupa antecesorul său Said-pașa.

(Din Macedonia). Corespondentul din Sofia al ziarului „Kölnische Zeitung“ își confirmă știrile sale ultime, publicate în numitul ziar, referitor la situația gravă din Macedonia. Numitul corespondent afirmă, că aproape de Prile-Kitvolaseres au dat de o bandă bine organizată, care a dat năvală asupra comunei Malcotirno.

(Din Bulgaria). Relativ la dorința lui Tancov, ca să se trimită o nouă deputație la Petersburg, „Narodni Prava“,

există în societatea altor principii, pronunțate și acestea contra religiei câștigă teren.

Sunt multe atacurile îndreptate contra adevărurilor creștine, pe cari datorință sfântă au preoții să le apere și tocmai de aceea ziceam, că cultivarea lor multilaterală e indispensabilă și că trebuie să muncească mult, pentru-că să se facă demn de treapta importantă, pe care se află.

Știut este, iubite frate, că cineva lucră îndemnat sau de o forță externă, sau de impulsul intern: la mandat, sau în urma voii conștiinței, ce fără întrerupere îi strigă: satisfă datorinței, ce o ai.

La mandat lucră până atunci, până când depinde dela poruncitorul său, care ti supraveghează sau lucrarea însăși sau rezultatul ei. Când legăturile de dependență se nimesc, atunci toată lucrarea devine chestiune de datorință și mai bine zis chestiune de gust.

E natural deci, că gustul, aplicarea spre știință, trebuie să se desvoalte în cea măsură în care se desvoaltă facultățile intelectuale. Durerea e însă, că chiar gustul acesta nu se cultivă de o mare parte a tinerimii de azi. Și nici n'avem să ne mirăm mult de această aparițiune. Până sunt în școlile medii învațat de dinafară la definițiuni, poezii, prosă și chiar și formule algebrice și matematice, din cari băiatul — în lipsa explicării suficiente — nu înțelege aproape nimic. Repește, Dumnezeu știe de câte-ori, începând unei definițiuni ori poezii etc., și când strigă cu definițiunea, judecata nu știe nimic.

FOIȚA „TRIBUNEI“

Constatari și sfaturi.

(În formă de scrisori.)

(Urmare din nr. 170.)

VII.

Iubite frate, e ridicol, ba rușinos chiar, când cineva pretinde ceea-ce nu merită și nici nu se nisuește, ca să merite ceea-ce pretinde. Aceasta o fac mulți în zilele noastre.

Unul ori altul strigă în gura mare, că nu l-s'a dat atențiunea cuvenită, că nu are autoritate și că poporul nu-l ascultă.

Eu cred că plângerile acestea nu-s basate.

Poporul e bun, e ascultător și dă cinstea ce i-se cuvine fiecui. Stimează pe preot, când el se află în biserică, de unde s'a născut adjusul nu prea laudabil, la adresa unor preoți, „popa se fie popă în biserică“.

Maxima aceasta e rezultatul experienței de veacuri a poporului, din care el face concluziuni foarte logice și cuprinzătoare de mult adevăr. El la diverse ocaziuni, în mai multe rânduri a observat, că unii preoți din neștiință ori, ceea-ce e mai trist, cu intențiune n'au voit să-i dea inviațiuni necesare în afacerile și întreprinderile sale. Stând astfel lucrul nu e mirare, că s'a format adjulul citat.

Caracteristic e, iubite frate, că mai mult se căiese contra poporului acela, cari în privința intelectuală sunt mai puțin și cari nu s'au prea interesat de soarta poporului. Și în analiza ultimă aceasta e numai natural.

Preoții harnici, preoții activi, cari nu se interesează numai de caseta lor, ci și de a poporului, sunt iubiți și prețuiți după merit din partea fiilor lor sufletești; ear' preoții ornați cu adevărată știință, ce o întrebunțează mai mult în interesul poporului, nici nu se ocupă cu astfel de idei mici și ordinare. Ei totdeauna sunt îndestulți, fiind convingși, că ceea-ce le compete vor primi cât de târziu, dar' tot vor primi și anume atunci, când luminați vor fi aceia, peste cari sunt puși, ca să-i păstorească.

Lucru firesc, că pentru a lumina pe alții, înainte de toate trebuie să fie luminat preotul. Trebuie să cetească mult, să învețe și mai mult, să mediteze ziua și noaptea, căci cum zice un Sfânt părinte: „multo tempore disco, quod discas.“

El are să muncească, căci numai munca poate feric pe om, pe comunități și pe un popor întreg.

La muncă ne îndeamnă mai multe texte ale Evangheliei, și viața bărbaților celebri. Cuvântul ultim al lui Sever Împăratul a fost: „Munciți.“

Pașii unui individ ori ai unui popor, care nu muncește și în consecință nu câștigă, ori prăpădește tot câștigul, grăbesc spre perire. El vede cum l-s'e stinge numele, cum îi apune gloria și cum îl înungură toți. Pere trăind fără a fi compătimit de cineva și „vai de poporul“ — zice V. Hugo — „care vede perindu-i numele și stingându-se fala sa fără-ca lumea să-l compătimizească și fără-ca pe ruinele lui să ardă o dulce aducere aminte, ca și o lumină pe mormânt“.

Zisei, că preotul pentru a-și câștiga și susține autoritatea, are lipsă de cunoștințe multilaterale, are lipsă să muncească, și să muncească încă din tinerețe, ca nu cumva petrecând timpul în indolență, să fie necesitat mai târziu să zică odată: „trecurul m'a desamăgit, prezentul mă chinuște, viitorul mă îngrozește“.

Câmpul ce are să-l exploateze preotul, e câmpul științelor, de unde va culege cele mai folositoare roade, atât pentru sine, cât și pentru viața sufletească și soarta politică și economică a poporului. El trebuie să fie mai ales acum un apologet și polemic iscusit.

Zic, că mai ales acum trebuie să fie apologet și polemic isteț, deoarece-ce în zilele noastre indiferentismul ia dimensiuni tot mai întinse ale creștinismului devin tot mai ignorate, și, durere, chiar batjocorite.

Modernii, basându-se pe rezultatele (?) științelor naturale, se nisuesc a grabi învingerea lor asupra religiei creștine, a înfuge flamura învingerii rațiunii asupra ruinelor creștinismului.

Filosofii secolului al 18-lea și al celui prezent și-au desecat toate puterile pentru răsturnarea ordinii existente. Filosofii de o „celebritate rară și totodată de o celebritate tristă“ — precum zice Laharpe — și-au folosit talentele lor pentru nimicirea adevărurilor creștine și eliminarea simțului religios din inimă omenimii. Ear' principiile și viața lor au fost cauzele principale ale suferințelor lor fără mângâiere.

Acela (Rousseau), care în toată viața și-a bătut joc de Dumnezeu și religiei, neputându-se consola cu principiile sale, în ultimele momente erupse în cuvintele: „sunt părât de Dumnezeu și de oameni!“ El era ca și acela, care caracterizat este în următoarele șire:

„Și ce am rămas pe lume, nimic din cât eram. Săut om, ce nu fac umbră, căci soare nu mai am“. (Fânt. Bland.)

Principiile lor au dus pe Francezii până acolo, că ei s'au încercat să detronoze dumnezeirea și în locul ei au adorat o teatralistă desfrănată, ca zăiața rațiunii. Nefericită rațiune! Nu voia să adozere pe Creatorul său, ci presta adorațiune idololatră unei femei, care fu declarată „matură“ pentru casa de nebuni, unde și muri! Exemplu trist, iubite frate, că „mălțarea talentului mai presus de religie și virtute e blăstêmul veacurilor“.

Acestia urmau și în praxă principiilor lor. Viața lor întreagă a fost o batjocură adresată religiei.

Precum în vechime se adunau mai mulți filosofi, la așa numite: „Simposii“, unde își petreceau și își puneau ghicitori unul altuia și ca recompensă celui-ce deslega mai în grabă ghicitura, îi predau o bucată de carne; chiar așa se adunau și filosofii secolului al 18-lea în curtea regelui Frederic II. din Prusia, unde acela al cărui creier infectat producea vîiturile cele mai frivole și blasfeme era mai bine primit. Între salutările lor obișnuite era: „sugrumați pe infamul“, adică pe bunul Mântuitor.

Și cugeti, iubite frate, că principiile acestora au apus deodată cu ei? Nu. Ele

ziarul lui Radoslavov spune, ca aceasta ar fi un lucru de prisos si fara nici un folos, in vreme-ce nici rezultatul deputatiei prime nu se stie inca.

(Aniversarea luptei dela Sedan). Intreaga Germania inoata in veselie, serband aniversarea a 25-a a invingerii dela Sedan, raportata asupra Francezilor. Serbarile le ingrijeste insusi Imperatul Wilhelm. Intreg Berlinul este infrumusetat cu flamuri si ghirlande de flori. Porti triumfale vestesc mandria poporului german si veselie se reglindeste de pe fata poporatiunii, care cu insufletire vorbesc de „eroii nationali.“ In toate bisericile se fac servicii divine pentru cei cazuti eroiceste in lupta. Banchete festive, felicitari si discursuri multe le cauzeaza, daca nu dureri, cel puțin o netăinuită măchire Francezilor, cari in serbările din Germania ved o oare-care umilire a lor. Imperatul Wilhelm a tinut ca in discursul sau se amintea și pe armata franceză, despre care a zis: „Brava armată franceză a luptat eroiceste pentru setea de glorie, pentru laurii trecutului și pentru Imperatul sau“, apoi vorbind de armata germană spuse: „armata germană s'a luptat pentru bunurile sale, pentru căminul sau și pentru viitoarea unire.“

(Vătmarea armatei germane). Am spus sub acest titlu, ca generalul francez Munier a publicat in „Figaro“ o scrisoare, in care despre oficerii germani din războiul dela 1870 a spus, ca au jafnit și furat și i-a numit „bandă de hoți.“ Relativ la amenințările semioficioșului german, ca „guvernul francez va căuta să deee convenită satisfacție oficerimii germane vătimate in acest chip,“ generalul Munier răspunde in „Gil Blas,“ ca la scrisoarea sa din „Figaro“ n'are nimic nici de adaus nici de retras. Ci din contră, dacă ar vrea să-i amărească pe Germani, ar pute să deee în vileag o mulțime de fapte concrete, și să publice o mulțime de dovezi, cari întăresc toate afirmările sale din „Figaro.“

(Alegerile comunale din Viena). Terminul alegerilor comunale din Viena este deja stabilit definitiv. Astfel alegerile in colegiul al 3-lea se vor face in 17 și 21 Sept. n.; ear' in al 2-lea la 23 Sept. n. Alegerile stîrnesc interes viu deja de pe acum, și dela rezultatul lor se așteaptă foarte mult.

Scrisori de aderențe.

Continuăm astăzi publicarea scrisorilor de aderență la congresul naționalităților:

De laugă Orăștie: „Din mijlocul rugii noastre către cel Atotputernic pentru izbănda sfintei și întreitii lupte, Românii din Turdaș, plini de stimă și admirațiune, salută congresul naționalităților nemaghiare, aderând la programul comun stabilit și la toate conclusele sale.

Adauge la aceasta și mulțimea materiei, ce trebuie să-l consume mintea unui băiat între 10—18 ani.

Astfel de îndopări eu știința, cu greu poate să desvolute gustul unui tiner; și când aceasta s'ar întempla numai în liceu, tot n'ar fi așa rău, cîci: quod differtur non auferitur. Lucrul însă nu stă astfel. Tinerul își face socoata cu școlarele medii și merge „disgrătat“ de studiu la facultate, unde studiază mai mult dintr'alte considerațiuni, decât din aplicare spre știință și de dorul de a fi folositor națiunii sale. Scapă și de aici tot disgrătat și înzadar i-ar zice cineva, ca să se ocupe, el își mănute urechea cu: „m'am săturat de studiu“, ori „am învățat destul“, sau cu: „e prea tîrziu“.

Cam așa se întempla, și de aici provine, că luând în considerare raportul numeric al deceniilor trecute și al celui present, mai puțină parte de oameni intrădever inteligenti, plini de abnegațiune în realizarea principiilor salutare, promite tinerimea de azi, decât generațiunea ce a început a apune.

Iubite frate, nu te sfătuesc ca să te obițnuști cu fraze ca: „m'am săturat de învățat“ etc., ci din contră, învață și muncește din greu, pentru-ca în fiecare zi să câștigi din autoritatea, ca zici că n'o au preoții nostri. Dă de minciună pe inimici nostri, cari zic că preoții nostri sînt „analfabetici“ („Pesti Napló“ în nrul dela 11 Octomvrie 1894). Dacă nu te vei interesa de progresul tîu spiritual, cu greu cred să te intereseze de progresul altora.

„Trăească deci congresul, în veci fie gloria lui, spre mai vecinică rușina a împălatorilor!“

Petru Tălabă, Lazar Sandu, Iosif Totor, Lazar Sivu, Iacob Lula, Adam Teodor, Solomon Muntean, Adam Lupșor, preot gr-cat.; Petru Lula, Adam Roșu, Petru Lula, paroch gr.-or.

Din Slănic: „Subsemnații locuitori ai urbei și vizitatori ai băilor Slănicul-Prahovei, salutăm cu bucurie intrunirea congresului naționalităților și dorim isbănda deplină pentru pacea și liniștea popoarelor!“

Vineși, Degan, Bucur, Pănescu, Moiescu, Orășian, Natalia Orășian, Cutescu, Alex Chiritescu, C. Ionescu, D. Ionescu, I. Antonescu, Z. Nicolau, P. Anastasiu, Vicolian, Vasile D. Nicolau, Teodosie Duca, I. V. Nicolau, Constantin Popescu, Vasile V. Nicolau, Ionescu, Lazaroiu, Constantinescu, Mărculescu, Nedelcovici, Stănescu, Zăhărescu, Ionescu, Anastăsescu, Marinescu, Dr. Fallon, Georgescu, Nicolescu, Rădulescu, Stănician, Arelia Popovici, Savini, Roșca, Constantin, Drăgomișescu, Paulian, Hausman, Nicolescu, Cărbunescu, Popescu.

Din Focșani (telegamă): „Comitetul Ligei, secțiunea Focșani salută congresul naționalităților, asigurându-le călduroase felicitări pentru buna înțelegere și reușită!“

G. Orban, Dr. Lungu, Ioan C. Florescu, I. Lungu.

Din România s'au mai trimis următoarele telegame:

„Inima ne tresaltă de bucurie pentru aliața naționalităților.

„Dorim ca lucrările congresului să fie încoronate de succes, aducînd libertatea popoarelor.“

G. I. Dogarescu, N. Ioaniu, Alexandru Manole, Aureliu Ciacian, Mihail Gheorghiu, P. Ciuncanu, R. Vasilescu, G. I. Găvănescu, Ilie Ștefănescu.

„Inima fiecărui român tresaltă de bucurie, în fața marelui act ce îl săvîrșii azi. Dorim succes deplin!“

Ioan Ciuciu, Delescu, Negrescu, C. Bircoveanu, Zamfirescu, Constantin Tuteanu, Th. Georgescu.

„Zua mult așteptată a sosit. Salutăm cu bucurie congresul naționalităților!“

George Locușteanu, V. Mihail, I. Constantinescu, George Cosma.

„Facă cerul ca soarele libertății să lucească și peste popoarele intrunite azi la congresul din Budapesta!“

Emil Ciuciu, M. Rilet, C. C. Scărlătescu, Al. Marinovici, R. Bersan, G. Ionescu.

Concertul dlui Vassiliu.

— Recenziune și o românească observare. —

Domnul Gh. S. Vassiliu, tenorul „Operei române“ a teatrului regal din București, venind în Transilvania a dat câte un concert în orașele Timișoara, Lugoj, Blaj și ieri seara la noi, în Sibiu.

Despre concertele dlui Vassiliu au apărut recenziuni măgulitoare, și noi, cari l'am ascultat aseară, avem cuvinte să afirmăm, că ele au fost și bine meritate.

Di Vassiliu, trebuie să spunem dela început, e cântăreț liric, și are o voce plăcută, pe care o știe modula și nuansa cu măiestrie. Cântă cu mult sentiment, une-ori cu mai mult sentiment decât artă, ceea-ce de altfel la piesele poporale, cum au fost aproape toate dintre cele cântate aseară, se și potrivește.

În „Dorul Româncii“ și în „Cât a-și dor“ a interpretat frumos lirismul poeziei populare, ear' în „Am așteptat să vii“ a făcut impresie frumoasă timbrul dulce al vocii sale clare. Jalea, în urma netrimplinului dor, la cuvintele:

Indurerat M'am depărtat, m'am depărtat Mahnit...

era pătrunzătoare, și te impresiona adânc. Adevărat că și acustica perfectă a salei l'a stat intr'ajutor domnului Vassiliu, dar' este neîndoios, ca în primul rînd vocea sa curată și plăcută ne-a cucerit simpatifile.

Înmormântarea doamnei Maria Roman n. Popescu.

Mediaș-Barta, 1 Sept. n. 1895.

Deși în anunțul funebral s'azis conform decizunii familiare, că înmormântarea se va face în Mediaș, unde locuia, cu toate acestea schimbându-se deciziunea s'a împlinit dorința defunctei de a se înmormenta în comuna sa natală, la părinții sei în Barta. Transportarea dela Mediaș la Barta s'a făcut cu o ceremonie vrednică de defuncta.

Carul funebral a plecat din Mediaș în 30 August n. la 4 ore a. m. însoțit de mai multe trăsuri cu amici și cunoșcui.

Toate comunele pe unde treceau își arătau părerea de rău pentru dureroasa pierdere a dlui D. Roman.

Ajunghind conductul funebral în Șeica-mare, jalnicul sunet al clopotelor anunța din depărtare sosirea lui. Toți locuitorii comunei Șeica alergau spre a da defunctei onoarea cuvenită. Pe fețele lor se vedea tristeța și durerea pentru pierderea acestei inimi nobile.

În comuna Călvășer conductul s'a oprit și parochii acelei comune, în îmbrăcăminte funebre au îndeplinit o ceremonie, cetind mai multe cetenii și rugăciuni funebre, ear' răspunsurile au fost executate de un cor format din mai mulți teologi și docenți în frunte cu Il. Banciu.

Locuitorii comunei Călvășer au așteptat conductul cu 4 prapori și l-au însoțit până în comuna Barta.

Conductul funebral, care și până aici era foarte mare tot crescînd pe drum, la ajungerea în Barta era imponent!

Cântările funebrele în mersul dela Călvășer — până la Barta, le-a executat corul din Barta compus din băieți și băiete, sub conducerea dlui docent G. Coman.

Înmormântarea s'a făcut în 30 August la 4 ore p. m. în fața unui public foarte numeros venit și din mari depărtări.

Ceremonia bisericăască a fost îndeplinită de către preoții Aron Papiu, profesor în Blaj, ca pontificant; dl Deac și I. Vintilă, preoți în Călvășer și I. Peculea, paroch în Stenia. La finea ceremoniei dl I. Deac a tinut un mișcător cuvînt funebral, amintind frumoasele merite ale defunctei, mai ales meritul cel mare ce-l are ca neobosită presidentă a „Reuniunii femeilor române din Mediaș“, amintind totodată, că dînsa pen ru înălțarea cultului divin, a înființat reuniunea femeilor pie din comuna natală Barta.

La mormînt cântările funebrele le-a executat un cor compus din teologi și pedagogi sub conducerea profesorului de cântări N. Ionaș din Blaj și teol. abs. Il. Banciu. Aici i-s'a cetit și oda ocașională de către dl preot gr.-or. din Brateiu.

Între cei-ce au grăbit a da cele din urmă onoruri regretatei defuncte, am observat familia Elek's, președinte la tabla regească din Tirgul-Murșului; Filip și Negru (Sighișoara); Edeny colonel pens.; Popescu, Demeter și Pop (Sibiu); familia Mircea (Mediaș), ca delegată din partea reuniunii femeilor române; familia Milea (Poplău); Racoța (Șeica); Milea (Tilișca); Fodor (Mediaș); Török, notar cereual; Szabo, mare propr.; Moldovan (Velt); Mircea (Ibișdorf).

Afară de aceia toată inteligența din giur, învătători și în special preoți în număr de 32 și alții.

Primește, domnule redactor, asigurarea deosebitei stime ce Vi-o păstrează al d-voastre fidel informator B.

În legătură cu raportul despre înmormântarea d-nei Roman, amintim totodată, că nemăngăiatul soț, dl Dionisie Roman, a primit din acest trist incident mulțime de scrisori și telegame de condolență, din toate părțile țerii.

Telegame s'au trimis iubitelui martir lovit așa de crud de soarte, din următoarele părți:

Din Vaț dela „tovarășii în surfințe și familiile lor“; din București dela dlul Suciu; din Viena dela dl Dr. Doctor; din Medjidia (în Dobrogia) dela dl Sorescu; din Sibiu dela familia Cosma; din Șeica-mare dela dl preot Deac; din Reghinul-săseșc dela dl Barbu; din Blaj dela dl Aurel Domșa și soția; din Sighișoara dela dl Negru; din Elisabetopole dela familia Câmpănu; din Vâlcele (Előpatok) dela Hersiția etc.

Ear' scrisori de condolență a primit cam din următoarele părți:

Din Seghedin dela dl Dr. Vasile Lucaciu. Din Vaț dela dl Rubin Pațița. Din Sibiu dela domni: Z. Boiu, Dr. Russu, Dr. Beu, Dr. Vecerde, I. Hania, Il. Chendi, I. Russu, protopop, N. Togan etc. Din Viena dela dl Dr. Cuparescu și Drd. N. Colceriu. Din Mercuria dela familia Droce. Din Coveș dela dl Pompiliu Piso. Din Sănmărtin dela dl Simeon Cacuți. Din Cetel dela dl Nic. Todoran. Din Cohalim dela familia Raicu și dl N. Mircea. Dela doamna Victoria Emilia Doctor. Din Mihalj dela dl George Pop. Din Paltiniș dela dl Ioan Milea. Din Elisabetopole dela dl Z. Zahan.

Dela Blaj.

(Coresp. particulară a „Tribunei“).

Blaj, 1 Septembrie n. 1895.

Dle Redactor! După-cum e cunoscut deja cetitorilor prețuitei D-Voastre foi, pe ziua de 27 August a fost convocată în Blaj convenirea colegială a abiturienților din 1895.

La convocarea aceasta au și răspuns 14 inși și au aderat, cum s'ar zice, prin telegamă 5.

O întâlnire a colegilor, cari au absolvat împreună gimnaziul, nu poate ave decât fructe salutare. Prietenia n'a încetat cu totul dintre ei, și în colțurile ascunse ale inimilor lor, ei păstrează și acum după 10 ani o dulce amintire a unei din cele mai frumoase părți din juneța lor. Și de aceea și convenirea aseasta, care a fost aproape numai improvizată și făcută în grabă, a fost salutată cu multa bucurie de toți conșcolarii. Căci în aceste timpuri, în cari trăim, se simte mai mult lipsa de o unitate în acțiune și de o puternică solidaritate pe toate terenele. Mii de năzazuri, și persecuții ne întimpină la toți pașii și împotriva tuturor trebuie să stăm cu bărbăție și gata de luptă. Și pentru-ca curajul acesta se nu ne lipsească, a fost foarte bine, că din părțile cele mai diverse adunați, ne-am desoperit unul celuilalt diverșele și unul pe altul ne-am povățuit.

La convenirea aceasta din cei 40 de abiturienți ai gimnasului blăjan, au luat parte următorii:

Ghedeon Bratu, stud. în drept. Seliște. Ioan Băbuț, cooper. paroch, Bucium Șasa. Emil Cormoș, proprietar, Grebenșișu. Virgil Codarcea, teolog absol. Pogăceaua. Aurel C. Domșa, catechet, Blaj. Valer Florian, preot, Racovița. Petru Gora, adm. paroch, Sint. Marc Lazar, notar, Armeni. Ioan Mera, adm. paroch, Șeica-mic. Valer Milea, vice-notar, Tilișca. Bas. Mărgineanu, ofic. de bancă, Oravița. George Pop, cooperator paroch, Mihalj.

Adrian Rațiu, teol. abs., Blaj. — Sim. Zehan, stud. abs., în Soloveștru. Ne-au salută telegrafice scusând și absența: Ioan Petrișor, prof. în România; Dr. Eug. Solomon, Viena; I. Bocănicu, adm. par. Pui; Octav. Pop, inginer, Iași; și Dr. Laur. Petric, medic, Ilia-murșșană.

După-ce am discutat apoi sub prezidența căruntului coleg Florian unele chestiuni mai importante, ne-am prezentat în corpore la patronul gimnasului, arhiepiscop. din Blaj, la I. P. S. Sa Dr. Victor Mihályi, înaintea căruia prin graiul colegului Băbuțiu ne-am exprimat omagiala noastră supunere și iubire.

I. P. S. Sa, deși foarte ocupat, ne-a primit cu multa grație, a dat expresiune bucuriei ce o simte, vîzînd că nu ne-am uitat de gimnaziul la care am studiat și ne-a dori să se sîrbăm și să convenim și la al 20-lea și al 30-lea an...

Am mers apoi la fostul profesor de clasă Nicolau Popescu, care adănc mișcat de această atențiune ne-a salută călduros. În frunte apoi cu d-sa și în societate cu soțiile unor din colegi, am luat masă comună la otelul „Univers“.

Veselia ce era expresă pe fața fiecărui din noi, era dovadă netăgăduită despre dragostea colegială, ce ne-am păstrat unul altuia și după 10 ani.

Pentru colegii cari n'au luat parte la această primă convenire, relevez hotărîrea, de a ne revede eară, și după alți 10 ani, ceea-ce spre a se pute întempla în mai mare număr, sînt rugați cu toții, a-și notifica locuința, și eventualele strămutări colegului A. C. Domșa din Blaj.

Încehu cu dorul ca această convenire să fie urmată de altele, cari să ne stringă tot mai mult rîndurile, făcînd din toți adevărați prieteni și buni Români. aca.

CORRESPONDENȚA „TRIBUNEI“.

Totoiu, 2 Aug. 1895.

Amare și grele timpuri trăim noi Românii din regatul Sfîntului Stefan, și acestea cu multă abnegațiune le suferim, căci Românul e datat de necăzul dela naștere până la sfrîșitul vieții sale.

Cu toate greutățile ce întimpinăm noi Românii, cari din zi, în zi se potentează, se măresc, nem am desperat și nici vom despera nici-odată.

Sentimental și lirismul, care caracterizează cîntarea domnului Vassiliu, mai mult a eșit la iveală în „Freamătul zăvoaiului“ și cu deosebire în „Frumoasa Doina Oltului“, care de altfel foarte multe are din motivele „Săvîrnirii dela Sinaia“. Frumoasa „Doina“ începe cu acorduri jalnice, proprie doinelor românești și în acest tenor e tinută mult timp, când deodată, trece pe nesimțite într'o veselie earăși caracteristică doinelor noastre. Trecerea aceasta a făcut-o domnul Vassiliu cu măiestrie, dovedind, că știe să-și moduleze vocea după trebuință. Tot la cîntarea acestei doine a arătat în vocea sa o coloritură dexteră.

Artă mai multă a desvoltat în fragmentul „Siciliana“ din „Cavaleria Rusticana“ a celebrului Mascagni. Fără îndoială aici a fost mai cu plăcere ascultat. Aici vocea d-sale era dulce-măngăioasă și fără să cunoști piesa și fără-ca să fi cîntat textul italian ai fi aflat îndată, că ascuți o compoziție a fraților nostri din țeara mirtului vecinic verde, a zefirului lin și a amorului dulce-pasionat...

Dar' ca să fim pe deplin drepti, și imparțiali cu desăvîrșire, trebuie să spunem, că dlui Vassiliu, îi lipsește ceva din drosarea, sau să spunem un termen mai de salon, din disciplina ce numai în școala germană o poți căștiga. Împreună cu arta a acestei școli, — sentimental, claritatea și timbrul intrădever dulce al vocii sale, ar cucerii cu mult mai mult, mai ales în opere.

Trbuie să mai amintim, că majoritatea pieselor cîntate de dl Vassiliu, sînt în ace-

lași timp și compoziții — deși nu cu totul independente — ale d-sale. Deci aplausele repetite, cu care publicul asistent a răsplătit talentul dlui Vassiliu, au fost adresate d-sale, și nu numai ca cântăreț ci și ca compozitor. Prezentarea pe scenă și peste tot a dlui Vassiliu, deasemeni a cucerit pe deplin simpatifile noastre.

După cele spuse până acum, cred, că e de prisos să mai amintesc, că dl Vassiliu a fost frenetic aplaudat după fiecare punct, ear' „Doina Oltului“ în urma repetitelor aplause a trebuit să fie bisată.

Acompanierea pieselor cîntate a făcut-o cu multa măiestrie d-șoara Melania Brîndușanu, în arta căreia noi, Sibienii, am avut d-ja privilegiul să ne delectăm, ear' eu în special, am avut fericirea să o ascult și la un concert din Blaj, dat cu prilegiul instalării, din care incident, tocmai în coloanele acestui ziar, i-am adus elogiul binemeritate dibăciei d-șoarei Brîndușanu; mă cred deci dispensat de a le repeti și cu acest prilegiu. Amintesc numai atât, că a fost distinsă afară de aplause și cu un frumos buchet de flori.

Concertul ascultat cu multa plăcere s'a terminat curînd.

Ca încheiere — deși nu se ține strîns de recenziune — trebuie să fac și o mică observare, contemplată dej în fruntea acestor șire.

Deși concertul dlui Vassiliu a fost anunțat în repetițe rînduri și cu zile mai înainte, și cu toate-ă publicul sibian era infor-

mat pe calea presei despre concertele și succesul dlui Vassiliu la aceste concerte, — a trebuit să remarcăm cu regret, că multă au lipsit dintre cei cari puteau să vină și prin urmare puțin au fost, încăt chiar și mica sală dela „Music-Verein“ numai de jumătate s'a umplut.

Dar' afară de Sibieni, mai petrec în orașul nostru mai mulți Români, veniți pentru consistorul gr.-or., dintre cari earăși n'am văzut pe nimeni.

Nomina sunt odiosa și nici personalitățile nu sînt plăcute; cu toate acestea nu pot să retac, că venind dela concerte și vîzurăm pe dnii Babeș și Mocsonyi stînd în veranda unei cafenele, pe când s'ar fi așteptat toți ca să participe și d-lor, pentru-că sîntem ispitii a crede, că la concertul vre-unui actor din Pesta ar fi luat parte. Nu cumva au crezut, că e irredentism a asculta concertul unui artist din — Țeară?

Rău e așa, și mai ales românesc nu este.

Di Vassiliu, va ave cuvinte de a se depărta cel puțin disgrătat de „frații“ de dincoace.

E dureros, că trebuie să spunem, să luăm exemplu dela Unguri, cari dacă vine câte o trupă miserabilă de actori maghiari ori un „artist“ jidan se duc și se duc la reprezentările lor chiar și pantofarul din urmă, spriginînd „ar maghiară“.

Ear' noi, vecinii indolenți!...

Daciuș.

Să așteptăm și printre noi, Români, oameni cu inimă bună, oameni cari doresc și lucră la ridicarea neamului nostru.

Cu un astfel de om vrednic ne-a dăruit Dumnezeu și comuna noastră, care îndrăznește a zice, aproape întreaga viața sa și-a jerfit-o pentru binele și înaintarea comunei noastre.

Încă în anul 1870 s'a așezat în comună ca oficial pensionat, și în decurs de câțiva ani a deșteptat poporul, încât din anul 1876 s'a deschis o școală coreșpunzătoare întru toate recerștelor legale și care poate servi de model și altor comune.

Îndemnat-a de atunci până în ziua de astăzi poporul și la alte fapte vrednice de auză precum înființarea mai multor grânare pentru biserică și școală care astăzi conduse înțelepțic tot sub priveghierea acestui domn vrednic, numără mai multe mii de ferlele bucate.

La o faptă, care e plăcută și lui Dumnezeu și oamenilor a conlucrat acest vrednic domn și a conlucrat nu numai cu sfatul, ci și când a văzut că puterile poporului sau cam deit, atunci a sărit într'ajutor punându-și în joc chiar și averea ce o posedă în comuna noastră.

Și această faptă este ridicarea bisericii noastre, care ni-a costat peste 10.000 fl. Când a văzut, că biserica nu are loc potrivit pentru edificarea noii biserici, atunci din al seu propriu a dat locul pentru zidit; după ce lucrul cu edificarea era în curgere și paralele s'au isprăvit nu s'a temut a-și pune întreaga avere ca cauțiune la institutul „Albina” pentru a obține un împrumut de 1500 fl., fără de care era imposibilă lucrarea mai înainte.

Acest spriginitor al cauzei noastre românești este domnul Ioan Moldovan, cu stimata soție Maria, născută Meisel, care deși nu e de naștere Română, totuși a contribuit și dinna la săvârșirea acestor fapte vrednice de toată lauda, dorind, ca să aibă cât mai mulți imitatori, rugând pe Domnul nostru cel din ceruri ca să le lungască firu vieții întru mulți fericiți ani.

Poporul român din comuna Totoiu.

Raportul general

al societății de lectură „Inocențiu M. Clain” a teologilor din Blaj pe anul școlar 1894/5.

(Urmare și fine.)

Averea societății.

Averea societății o formează: cassa, biblioteca și arhivul.

A. Cassa.

După raportul comisiei scrutoare, cassa cu finea anului s'a aflat în următoarea stare:

Bilanț:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes Perceptioni au fost în cursul anului, Erogațiuni, Rămân bani gata, Statul activ etc.

Oprurile edate de societate, precum și banii încuși din vinderea lor s'au administrat separat în cassa, așa numită Nr. 2. Această s'a aflat cu finea anului în următoarea stare:

I. Cărți:

Table with 2 columns: Description and Amount. Lists various books like 'Epistole către un preot tinăr', 'Pregătire la moarte' etc.

II. Bani:

Table with 2 columns: Description and Amount. Lists Perceptioni, Erogațiuni, Rămâne bani gata.

B. Biblioteca.

După raportul comisiei scrutoare biblioteca cu finea anului s'a aflat în următoarea stare:

Opruri sunt 1152, în tomuri 1481, în volume 1393. După inventar în bibliotecă se află 7 tece în stare foarte bună, colorate cu gust, 1 masă, 2 cuiere, 1 scaun, 2 mese.

Biblioteca s'a înmulțit în anul acesta cu următoarele cărți și ziare:

I. Cărți donate: 1. „Almanachul societății Andrei Șaguna”, donat de societate; 2. „Magnum etymologicum Romaniae”, donat de Academia-Română; 3. „Catehismul catolic de Deharbe”, don. de societatea Alexi-Sincai; 4. „Calisia”, don. de Dr. I. Marcu, prof.; 5. „Documente privitoare la istoria Românilor”, de Hurmuzachi, vol. II. și vol. VIII donat de

Academia-Română; 6. „Ierarhia bisericească”, don. de autorul Ioan Borș; 7. „Decisiunile sinodului arhiepiscopesc gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș”, ținut în Blaj la 17 și 18 Septem. 1889; 8. „Homiletische bibliotek”, 12 tom., don. de Dr. I. Marcu, prof.; 9. „Neue Sammlung etniger Predigten”, 2 tom., don. de Dr. I. Marcu; 10. „Fastenreden”, v. Mihail Hermann; 11. „Teatrum concionum”, de Bartholomeus Anbor; 12. Un exemplar nemțesc, altul ovrlesc, fără titlu, donate de Dr. I. Marcu, prof.; 13. „Plan de învățământ pentru limba română”, de V. Oniț, don. de Dr. I. Marcu, prof.; 14. „Programa gimnasiului din Blaj”, donată de gimn.; 15. „Raportul general al societ. „Petru Maior”, don. de membrii ei; 16. Raportul al 91-lea despre gimn. sup. din Năsăud, don. de gimn.; 17. „Raportul anual al societ. „România-Jună”, don. de membrii ei; 18. „Istoria Ardealului”, de I. M. Moldovan, don. de I. Butnariu, teolog; 19. „A. la D.”, în limba franceză, don. de V. U.; 20. D. i., don. de V. U.; 21. „Sammenkórner, v. Schletzer, don. de Butnariu; 22. „Zwei und dreissigster Bericht”, don. de M. Jivanca; 23. „Hittudományi folyoirat III. füz.”, don. de M. Brumboiu; 24. „Hatszáz m. n. dal”, don. de M. Brumboiu; 25. „Sfaturi de aur”, don. de aut. Aron Boca Velchereanu; 26. „Antia epistolă populară a arhiepiscopului de București”, de Dr. Otto Zardetti, don. de autor; 27. „Ricordi Rumeni”, de Roberto Fava, donat de autor; 28. „Felicități”, de G. Simu, donat de autor; 29. „Raportul de pe anii 1893 și 1894”, al societ. „România-Jună”, donat de membrii ei. 30. „Predice”, don. de aut. Dr. Elefterescu; 31. „Țiganul la mânăstire”; 32. „Țiganul în raiu”, don. de aut. Aron Boca V; 33. „Teara noastră”, de Sil Moldovan, donat de autor; 34. „Medicina pastorală”, de D. Severean, don. de I. Banciu, teol. abs; 35. „M. c. române 1881”, don. de I. Banciu; 36. „Moara din Șiești”, de I. Costin, don. de autor; 37. „Moara din Vale”, de Russu-Șirianu, don. de de autor; 38. „Comasările”, de E. Dopp, don. autor; 39. „A kiiföld szonokoi hármas sorozata”, de Pakoltz, don. de L. Voda, teolog; 40. „Oriental catolic”, don. de I. Butnariu; 41. „Cartea Transilvaniei”, don. de I. Butnariu; 42. „Documente privitoare la istoria Românilor”, de Hurm., tom. I., vol. II., don. de Academia-Română; 43. „Un cuvânt despre filoxera omenirii sau viursul”, de Aron Boca V., don. de autor; 44. Vörds Dánis reg. 2 köt.; 45. „Hittud” folyóirat, Dr. Kis, 8 évf.; 46. „Hittud” folyóirt 6 évf., donate de erezii Blășan. Acești marimonioși donatori primească mulțumite și recunoștințe din partea societății noastre.

II. Cărți cumpărate: În anul acesta s'au cumpărat, după-cum arată raportul comisiei scrutoare, 32 opuri în mai multe tomuri. Oprurile cumpărate sunt parte istorice, parte literare și multe din economia rurală.

III. Ziare donate: 1. (Blaj) „Unirea” în două exemplare; 2. (Sibiu) „Tribuna” în două exempl.; 3. „Transilvania”; 4. „Röndnuck”; 5. „Rom.-Jahrb.” (până a apărut); 6. (Brașov) „Gazeta Transilvaniei”; 7. (Timișoara) „Dreptatea”; 8. (Oradea-mare) „Familia”; 9. „Vulturul”; 10. (Bistrița) „Minerva” (până a apărut); 11. (Cernăuți) „Gazeta Bucovinei”; 12. (București) „Revista nouă”; 13. „Convorbiri literare”; 14. „Vatra”; 15. „Hazul”; 16. „Economia rațională”; 17. (Iasi) „Revista Critică-Literară”; 18. (Viena) „Katholisches-Verinsblatt”.

IV. Ziare cumpărate: 1. (Orăștie) „Revista Orăștiei”; 2. (Giula) „Lumina”.

C. Arhivul.

După raportul comisiei scrutoare arhivul cu finea anului s'a aflat în următoarea stare:

Arhivul dispune de 1. un dulap. 2. Un protocol numit: „Indice” pentru agendele arhivului societății de lectură „Inocențiu M. Clain, în care se află induse toate actele societății câte s'au aflat dela fundarea ei.

Membrii societății.

Membrii societății sunt: ordinari; extraordinari; onorari; fondatori și binefăcători.

Membrii ordinari au fost toți alumnii seminariului. Membrii extraordinari au fost în anul acesta 10, parte din loc, parte din provincie. Membrii onorari are societ. 9. Anume: Excelența Sa Mihail Pavel, episcopul Orăștinar, rev. dni: Ioan M. Moldovan, Alexandru Micu, Dr. Alex. Grama, canonici în Blaj Basiliu Rațiu, vicarul Făgărașului, Clariss, Dr. Victor Szmigelski, prof. în Blaj, Miron Dascăl, preot. În anul acesta a fost ales domnul Aron Boca V.

Membrii fondatori are societatea (1), anume: Metrop. Ioan cândva Vancea (†), Excelența Sa actualul metropolit Dr. Victor Mihail de Apșa, rev. dai Constantin Papfalvi (†), S. P. Mateiu, I. German, I. Bzacz și George Boeriu; D-na Iulia Laurențiu, d-șoara Silvia Socol, Institutul de credit din Cluj „Economul.” În anul acesta s'a făcut dl Dr. Elefterescu, prof. în București.

Binefăcători au fost în anul acesta următorii: Dl Alexandru Micu, canonic 2 fl., G. Bărbat 1 fl., G. Precup, prof 1 fl., A. Barbulescu, preot 1 fl., X. — Y. din Mercurea 10 fl., „Economul” din Cluj, care în mai mulți ani a votat din excedentul seu câte-o sumă frumoasă pe seama societății noastre, și în anul acesta a binevoit a vota suma de 10 fl. Și pe această cale aducem mulțumită acestor marimonioși binefăcători.

Blaj, 1895. Pentru Societatea de lectură „Inocențiu M. Clain” Mih. Hodárnău, pre.ed. soc. Vasile Urszică, secret. soc.

CRONICĂ

Sibiu, 4 Sept. n.

Pentru scuipii întemnițați au dat în Aiudul-de-sus, slujbe sfinte, ca D-zeu să le păstreze sănătatea și să-i scape în pace, — următoarele creștine și Române bune: Floarea Fufezan, d-na preoteasă Letiția Pascu, Maria Fufezan, Floarea Sărbu, vęd.; Onica Fufezan, M. Popa, I. Onca, Palagia Onca, Anica Groza, Maria și Susana Macaveiu, Sava Manu vęd.; Maria Popa I. Tiorian, Vărvara Fufezan, Todorică Macaveiu, Maria Groza, Cristina Fufezan, Paraschiva Muntean, Paraschiva Muntean, vęd.; Ana George, Veronica Mocan, M. Șesu, Iutina Heltea, Teodora Păscuț, vęd.; Sava Muntean, Paraschiva Tiorean, Sofia Groza, Maria Macaveiu I. Nicolae, Anica Dancea, Lina Cordoș, și Veronica Lazar din Cimbud. S'au pomenit la liturgie numele scuipilor întemnițați și biserica era totdeauna plină în vremea sântelor și naționalelor rugăciuni.

Stipendiile fundațiunii Gozdu s'au împărțit pe anul școlar 1895/6. În anul școlar trecut (1894/5) au fost stipendiați rigoroșanți în medicină și în drept laolaltă 33 inși, apoi 31 studenți în drept, 7 în medicină, 6 în filozofie, 12 în tehnică, 1 la silvicultură, 1 la comerciale și 12 la liceu; cu totul 106 inși. Terminându-și studiile, dintre acestia s'au eliminat din lista stipendiaților 8 inși; s'au mai eliminat 2 în urma renunțării voluntare, ear' 9 din motiv că nu și-au justificat la timp progresul recerit în studii. Astfel dintre stipendiații anului școlar trecut, beneficiază de stipendiul lor 87 inși. În locul celor eliminați din lista stipendiaților și afară de acestia încă pentru 8, s'a publicat concurs la stipendiu. În urma acestui concurs s'au distribuit toate stipendiile puse în concurs, la număr 27. Din noii stipendiați pe anul 1895/6 juristi s'unt 9, mediciști 5, stud. în filozofie 4, stud. în tehnică 1, la silvistică 1, la comerciale 1, la liceu 6. Suma aproximativă a banilor împărțiți pentru stipendii este de 30.000 fl.

Redacțional. Sub acest titlu „Drept” serie: „Cu ziua de estăzi responsabilă pentru redacțiunea ziarului nostru trece deis dl Dr. George Candrea la dl Adrian P. Deseanu, care începând cu ziua de azi va și semna ziarul nostru. Schimbarea aceasta este pur personală. Îl salutăm pe tânărul muncitor în vechea brează la publicisticii române.

Membrii noi ai Casei-Magnaților. În urma renunțării episcopilor laterani Zelenka și Karsay, vor fi numiți membri ai Casei-Magnaților episcopii Samuel Sárkány și Dr. Frideric Müller episcopul sașilor din Ardeal. Aceasta se face pe temeiul §. 9 din art. de lege VII:1885, care dispune, că membrii ai Casei-Magnaților se aleg dintre epp. lot. după etate cei mai vîrstnici.

Entente cordiale. În „Unirea” organ al partidului conservator, apărând în Craiova (Nr. dela 20 August 1895) cetim: „Anunțăm cu plăcere că ziarul nostru de azi înainte va fi în strînsă legătură cu ziarul „Dreptatea”, din Timișoara, care ne va procura diferite știri autentice cu privire la soartea fraților noștri din Transilvania.”

Cas de moarte. Primum următorul anuț funebreal:

Capitolul metropolitan gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș cu adăncă intristare anunță adormirea în Domnul a iubitului conrate reverdisimul Domn Alexandru Micu, canonic custode al bisericii catedrale metropolitane din Blaj, asesor al Sfântului Scaun metropolitan, membru al tribunalului matrimonial de a II-a instanță pentru diecesele sufragane, membru al exactoratului arhiepiscopesc, membru al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, care provăzut cu S Sacramente după un morb scurt a răposat în 2 Septemvrie la 3 ore după amiază în anul eticii al 66-lea, ear' al proșteiei al 32-lea. Oămintele defunctului se vor înmormenta în 4 Septemvrie st. n. la 3 ore după amiază.

Moartea canonicului Micu ne a surprins cu atât mai mult, că la Blaj, cu prilegiul „adunării generale” l'am văzut sănătos, participând cu interes la ședințele adunării. Din parte-ne ațresăm familiei regretele noastre adănc simțite.

Vești din Gothatea (com. Hunedorei). Ni-se scrie: Peste comuna noastră Gothatea în noaptea de 13 Aug. a. c. s'a descărcat o furtună grozavă cu grindină, care a zdrobit crucuzele și un vânt turbat a culcat la pământ pomi și a răsturnat coperișe dela case. Locuitorul Nicolae Herciu i-a trāsniț șura prefăcându-l în cenușe, omorându-l și o vacă.

După acestea și o veste bună: Locuitorii comunei Gothatea s'unt oameni de înțelegeră și doritori de înaintare. Un număr de bărbați străduitori și deștepti potfiți fiind de învățătorul Ioan Russu, s'au adunat încă din luna Noemvrie a anului trecut și au întemeiat un cor de plugari, care prin silința coriștilor de a înveța, și a conducătorului de a-i înveța, în scurt timp au fost în stare de a cânta în biserică fără greșală, ba încă și în biserici vecine.

Simțind noi mai departe lipsa de cetit, în timpul iernei atât de lung, am format un fond pentru „bibliotecă populară”, adunând între noi și dela părinții și frații noștri, bani. Acum avem fond de 10 fl. numit „fondul corului”. Din acest fond ne cumpărăm „Nuvele” și cărți folositoare de cetit. Dumnezeu se vă ajute să mergeți și mai departe pe calea luminei!

Foc. În comuna Aiudul-de-sus (comitatul Albei-inferioare) un foc mare a isbucnit în 30 Aug. n. S'au prefăcut în cenușă 16 case, cu toate edificiile de pe lângă ele. Paguba este de 6755 fl. Între cei arși au fost și 5 economi Români. Asigurați însă nici unul!

Avis. Membrilor „Reuniunii române de musică” din Sibiu li-se aduce la cunoștință, că fotografiile s'unt gata și se pot lua în primire la atelierul Auerlich pentru prețul de 4 fl. Membrii depărtați din Sibiu le pot procura și prin postă, trimițând prețul prin mandat postal.

Versuri săpate într'o masă de birt. Cătră autor: vă satisfacem, făcând din ele o cronică trecătoare:

Nuțo dela „Lumea nouă” Nu-ți pese că s'unt străin... Adă-mi o garafă pînă Ție, dragă, să-ți o nehin!

Și se-ți spun, ce bine-mi pa e Se-ți privesc în ochi... Dar' închide-mi-i, copilo, Că s'unt prea ispititori.

Ean' se-mi spui, la tine 'n țeară Toate fetele-s, cum ești? Zeu! de-aș fi un erain, te-aș pune Doamnă 'n curțile domnești.

Ești sîreată, rizi de mine, Îți bați joc de-un căltor, Nu 'nțelegi că celui tinăr Tot de dragoste-i e dor?..

Și-i e dor a'tingă 'n drumuri Ce-i mai mândru și plăcut: Haid' daci lăngă min' aproape Și dă-mi buza s'o sărut...

Posta redacțiunii.

Dlul Gavriliț G. în Gherghiță. Cartea domnului Dr. A. Brode despre insușirile stem Raiffeisen se tipărește totuși acum la „Institutul tipografic” și va apare în toamna anului curent. Prețul până acum încă nu s'a fixat, fiind însă în editura „Reuniunii române agricole din comitatul Sibiu”, care nu are de gînd principal să realizeze câștig, cartea se va vinde cu un preț bagatel.

MAI NOU.

În ultimul cias aflăm, că metropolitul Miron nu s'a învoit cu textul-proiect al pastoralei comune și că el își rezervă a da singur pastorală sa; urmează că și episcopii vor trebui să deie fiecare câte-o pastorală separată. Și noi îndrăsniserăm a spera, că măcar atăta tot se va face! Textul pastoralelor separate trebuie să-l așteptăm acum — și mai cu încredare.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 4 Septemvrie n. Arhiducele Ladislau a șosit aici azi dimineața la orele 6. Dela gară a fost transportat într'o bară la spitalul Crucea roșie. Arhiducele Iosif și Archiducesa Clotilda l-au pretrecut pejos până la spital. Starea Archiducelui este peste tot satisfăcătoare.

Viena, 4 Septemvrie n. Maiestatea Sa Monarchul sosește astă-seară la Schönbrunn.

Berlin, 4 Septemvrie n. Se crede, că împăratul Wilhelm, prin toastul seu rostit la dineul de gală dat cu prilegiul festivităților aniversare a luptei dela Sedan, a voit să anunțe o nouă lege în contra socialistilor.

Bombay, 4 Septemvrie n. În Dhulin s'a întimplat o ciocnire sângeroasă între Hinz și Mohammedi. Au rămas mulți morți și răniți.

Schneidemühle, 4 Septemvrie n. Preotul din Kriegsheim a căzut mort după cetirea misei. Vinul din potir era înveninat. Criminalul până acum încă nu s'a putut erua.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 2 Sept. n. 1895

Table with multiple columns: Săminte, Cămină, Prețul per 100 chilogr., etc. Lists various agricultural products and their prices.

Cursul pieții din Sibiu.

Din 2 Septemvrie n. 1895.

Table with 2 columns: Description and Price. Lists exchange rates for various currencies like Hartie-monetă română, Lire turcești, etc.

Bursa din Budapesta.

Din 4 Septemvrie n. 1895.

Table with 2 columns: Description and Price. Lists financial data like Renta de aur ung., Impremutul căilor ferate ung., etc.

Bursa de Viena.

Din 2 Septemvrie n. 1895.

Table with 2 columns: Description and Price. Lists financial data like Renta de aur ung., Impremutul căilor ferate ung., etc.

Bursa de București.

Din 21 August v. — 4 ore p. m.

Table with 2 columns: Description and Price. Lists financial data like Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, etc.

Pentru redacție și editură raspund: Ioan Clantea. Proprietar: T. Liviu Albina.

Instrucție și teorie în muzică.

Instrucție teoretică în muzică și instrucție temeinică la pian de

F. A. Kauffmann, Piața-mică Nr. 13.

Mă rog ca elevii pentru teoria muzicală să se anunțe până la 20, cel mult 28 Septembrie, fiindcă această instrucție începe cu 1-a Octombrie și anunțările întârziate nu se vor mai putea considera.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

ȚINEREA VITELOR

de Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Advertisement for W. Libkowitz & Comp. featuring a bicycle and text: 'Din cauza sezonului înaintat se capătă biciclete cu prețuri foarte moderate. S. a. roate nouă pneumatice cu 105, 110 și 115 m. Instrucție gratuită.'

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- List of books for sale including: 1. Pădureanca. 2. Fata Stolerului. 3. Ce n'a fost și nu va fi. 4. Pipăruș Pătru. 5. Făcălă și tândală. 6. Jucării și jocuri de copii. 7. Teiu legănat. 8. Colăcișorul. 9. Flioa a nouă mame. 10. Povestea lui Ignat. 11. Sfântul Nicolae. 12. Îndărăniul. 13. Blăstăm de mamă. 14. Bunica de Bojena Nămcovă. 15. Vlad și Catrina. 16. Din bătrâni. 17. Pe pământul Turcului. 18. Căldărușa ouă trei picioare. 19. Cenușoara. 20. Un peșitor îndărăniț. 21. Prietenul meu Vântură-Țeară. 22. Scăpărătoarea. 23. Fata Graiului din cetini. 24. Strigoaica. 25. Draga mamei. 26. Taina unei vieți. 27. Vecinii. 28. Făcălă în satul lui. 29. Sgârșitul. 30. Lumea proștilor. 31. Nusciul-împărat. 32. Dina-împărăteasă și peana aleasă. 33. Fulger. 34. Spice de aur. 35. Un idil în Roșeni. 36. Baba Iadului. 37. Prințesa fermecată. 38. Dina mărăgelelor. 39. Doi copii. 40. O partidă în patru. 41. Posacul bun de inimă. 42. Croitorul și cel trei feciori. 43. Mica Făcălă. 44. Busalîn păcurarul. 45. Boma invinsă. 46. Clara Milioi.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și presteți vânzătorilor, se dă rabatul euvenit.

„FAGEȚANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, CA SOCIETATE PE ACȚIUNI în Facset (Banat)

acordă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă 6% interese

la an, solvind institutul contribuțiunea după interesele capitalizate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectui și prin post.

Direcțiunea.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1895.

Large table of train schedules with columns for routes (e.g., Budapesta-Predeal, Budapesta-gara de vest-Eușava-Verceroava), train types (Tren de persoane, Tren de școlari), and departure/arrival times.